

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Valgamaa Kutseõppekeskus
Õppekava nimetus: (venekeelsetel kursustel nii eesti kui vene keeles):	Puhastusteenindaja kutseeksamiks valmistamine
Õppekavarühm: (täiendus- koolituse standardi järgi)	Koduteenindus
Õppekeel:	Eesti keel

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded. Ära märkida milliste erialaoskuste, haridustaseme või vanusegrupi inimestele koolitus on mõeldud ning milline on optimaalne grupi suurus; ära tuua kas ja millised on nõuded õpingute alustamiseks.

Koolitus on suunatud:

- Erialase tasemehariduseta täiskasvanutele ja keskhariduseta täiskasvanutele, kes soovivad sooritada puhastusteenindaja kutseeksami ja omandada tööks vajalikud praktilised oskused.
- Aegunud oskustega täiskasvanutele, kes soovivad täiendada oma teadmisi keskkonnasäästlikest töövõtetest, biotsiidide kasutamisest ja jäätmekäitlusest, et parandada oma konkurentsivõimet tööturul.

Vanusegrupp:

- Täiskasvanud õppijad alates 18. eluaastast, kes on huvitatud tööalaste oskuste arendamisest puhastusteeninduse valdkonnas.

Õppe alustamise nõuded:

- Eelnev töökogemus ei ole vajalik, kuid kasuks tuleb varasem kokkupuude puhastustöödega.

Optimaalne grupi suurus:

- 10 õppijat.

Õpiväljundid. Õpiväljundid kirjeldatakse kompetentsidena, mis täpsustavad, millised teadmised, oskused ja hoiakud peab õppija omandama õppeprotsessi lõpuks.

Koolituse läbinu:

1. Oskab rakendada erinevaid puhastustöövõtteid ja -meetodeid, kasutades sobivaid puhastustarvikuid ja -aineid vastavalt tööolukorrale ja materjalidele.
2. Tunneb ja kasutab keskkonnasäästlikke puhastusvahendeid ja rakendab säästvaid töövõtteid, mis toetavad jätkusuutlikku tarbimist.
3. Oskab kasutada biotsiide ohutult ja teadlikult, järgides tervise- ja keskkonnakaitsenõudeid.
4. Mõistab jäätmekäitluse põhimõtteid ja oskab rakendada keskkonnasäästlikke lahendusi jäätmete sorteerimisel ja käsitlemisel.
5. Tunneb tööohutuse ja tervisekaitse nõudeid, oskab kasutada isikukaitsevahendeid ja hooldada töövahendeid.

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga. *Tuua ära vastav kutsestandard ning numbriline viide konkreetsetele kompetentsidele, mida saavutatakse.*

Koolituse õpiväljundid toetavad Puhastusteenindaja, tase 3 ja 4 kutsestandardi kompetentside saavutamist. Allpool on toodud vastavus konkreetsete pädevuste ja õpiväljundite vahel.

1. Oskab rakendada erinevaid puhastustöövõtteid ja -meetodeid, kasutades sobivaid puhastustarvikuid ja -aineid vastavalt tööolukorrale ja materjalidele
Seos kutsestandardi kompetentsiga:
  - B.2.1. Puhastusteenindaja tööülesanded ja töövõtted: Tunneb erinevaid puhastustehnikaid ja töövõtteid, kasutades sobivaid töövahendeid ja meetodeid sõltuvalt pinna tüübist ja mustusest.
2. Tunneb ja kasutab keskkonnasäästlikke puhastusvahendeid ja rakendab säästvaid töövõtteid, mis toetavad jätkusuutlikku tarbimist
Seos kutsestandardi kompetentsiga:
  - B.2.2. Keskkonnahoid ja säästlikkus puhastustöodes: Oskab valida ja kasutada keskkonnasõbralikke puhastusvahendeid ning rakendada säästlikke töövõtteid, vähendades keskkonnamõju ja järgides säästlikkuse põhimõtteid.
3. Oskab kasutada biotsiide ohutult ja teadlikult, järgides tervise- ja keskkonnakaitsenõudeid
Seos kutsestandardi kompetentsiga:
  - B.2.3. Biotsiidide ja puhastusvahendite ohutu kasutamine: Tunneb biotsiidide ja keemiliste puhastusvahendite kasutamise ohutuspõhimõtteid, järgides tervise ja keskkonna kaitsenõudeid. Oskab lugeda ja järgida ohutuskaarte (SDS).
4. Mõistab jäätmekäitluse põhimõtteid ja oskab rakendada keskkonnasäästlikke lahendusi jäätmete sorteerimisel ja käsitlemisel
Seos kutsestandardi kompetentsiga:
  - B.2.4. Jäätmekäitlus ja keskkonnanõuete järgimine: Oskab korraldada ja teostada jäätmete sorteerimist, kogumist ja käitlemist, järgides seadusandlikke nõudeid ja keskkonnanõuete põhimõtteid.
5. Tunneb tööohutuse ja tervisekaitse nõudeid, oskab kasutada isikukaitsevahendeid ja hooldada töövahendeid
Seos kutsestandardi kompetentsiga:

- B.2.5. Tööohutus ja isikukaitsevahendite kasutamine: Oskab rakendada tööohutuse põhimõtteid puhastustööde tegemisel ning kasutada ja hooldada isikukaitsevahendeid vastavalt kehtivatele nõuetele.

Need õpiväljundid toetavad Puhastusteenindaja, tase 3 ja 4 kutsestandardi pädevusi, mis keskenduvad puhastustehnikate, ohutusnõuete, jäätmekäitluse ja biotsiidide kasutamise oskuste arendamisele. Koolitus annab õppijatele vajalikud teadmised ja praktilised oskused, mis on vajalikud kutseeksami edukaks sooritamiseks ja puhastusteeninduse valdkonnas töötamiseks.

Põhjendus. Tuua põhjendus koolituse sihtrühma ja õpiväljundite valiku osas.

Sihtrühmaks on valitud erialase tasemehariduseta täiskasvanud, keskhariiduseta täiskasvanud ja aegunud oskustega töötajad, kes soovivad omandada kaasaegseid puhastustöö oskusi ja sooritada puhastusteenindaja kutseeksami. OSKA tööjõu- ja oskuste vajaduse uuringud on rõhutanud, et tööjõuturul on suurenenud nõudlus just puhastusteenindajate järele, kellel on oskused keskkonnasäästlike puhastusmeetodite, biotsiidide teadliku kasutamise ja jäätmekäitluse alal. See koolitus pakub praktilist ja teoreetilist ettevalmistust, mis vastab kaasaegsetele tööandjate ootustele.

Õpiväljundid on valitud selleks, et toetada puhastusteenindajaid, kes vajavad tööalase konkurentsivõime tõstmiseks praktilisi oskusi ja teadmisi. Üheks prioriteediks on keskkonnasäästlikkuse ja ohutuse põhimõtete rakendamine, kuna tänapäeval on tööstuses oluline kasutada puhastusvahendeid ja töövõtteid, mis vähendavad keskkonnakahjusid ja tagavad tööohutuse. Lisaks on puhastusteenindajatele vajalik biotsiidide ja keemiliste puhastusvahendite teadlik kasutamine, kuna valdkonnas töötamisel tuleb sageli tegeleda tervise- ja keskkonnaohutuse tagamisega.

Koolituse kaudu omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud puhastusteenindaja kutseeksami sooritamiseks, mis omakorda suurendab turul vajalike oskustega spetsialistide hulka. Samuti vastavad õpiväljundid Puhastusteenindaja, tase 3 ja 4 kutsestandardi nõuetele, andes õppijatele tugeva aluse nii teoreetiliste kui ka praktiliste ülesannete täitmiseks.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	60
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari või muus vormis)	24
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)	36

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus. *Tuua peamised teemad ja alateemad sh eristada auditoorne ja praktiline osa. Esitada õppekeskkonna lühikirjeldus, mis on õpiväljundite saavutamiseks olemas. Loetleda kursuse kohustuslikud õppematerjalid (nt õpikud vmt) kui need on olemas. Kui õppijalt nõutakse mingeid isiklikke õppevahendeid, tuua ka need välja.*

Õppe sisu

Auditoorne osa (24 akadeemilist tundi):

1. Puhastustööde meetodid ja tövõtted (6 tundi)
  - Erinevate pindade ja materjalide puhastamise tövõtted.
  - Puhastustehnika valimine vastavalt tööolukorrale (nt käsipesu, masinpesu).
  - Õige puhastusmeetodi kasutamine tootlikkuse ja kvaliteedi tagamiseks.
2. Keskkonnasäästlikud puhastustarvikud ja -ained (6 tundi)
  - Keskkonnasõbralikud puhastusvahendid ja nende ohutu kasutamine.
  - Keskkonnasäästlik töökorraldus ja ressursside kasutamine puhastusteeninduses.
  - Puhastustarvikute ja -ainete ökonoomne ja säästlik kasutamine.
3. Biotsiidide teadlik ja ohutu kasutamine (6 tundi)
  - Biotsiidide klassifikatsioon ja kasutusvaldkonnad puhastustöodes.
  - Ohutusnõuded ja keskkonnaohutuse tagamine biotsiidide kasutamisel.
  - Tervise- ja keskkonnariskide ennetamine biotsiidide kasutamisel.
4. Jäätmekäitlus ja keskkonnasäästlik töökorraldus (6 tundi)
  - Jäätmete sorteerimine ja käsitlemine vastavalt seadusandlusele.
  - Ohtlike jäätmete ohutu käitlemine ja keskkonnasõbralik lahendus tavapäraste jäätmete jaoks.
  - Keskkonnasäästlik tööviis ja jätkusuutlikkuse tagamine puhastustöodes.

Praktiline osa (36 akadeemilist tundi):

1. Puhastustööde praktilised harjutused (12 tundi)
  - Praktiline töö erinevate pindade ja materjalidega (nt puit, klaas, metall).
  - Puhastustarvikute ja -ainete kasutamine praktilises olukorras.
  - Masinpesu ja käsipesu tehnika harjutused erinevatel pindadel.
2. Biotsiidide ohutu kasutamine ja dokumentatsioon (12 tundi)
  - Biotsiidide ohutu kasutamine, nende doseerimine ja õige säilitamine.
  - Tervise- ja keskkonnakaitsenõuete järgimine biotsiidide kasutamisel.
  - Dokumentatsiooni ja ohutusjuhiste täitmine biotsiidide kasutamisel.
3. Jäätmekäitluse praktilised harjutused (12 tundi)
  - Ohtlike ja tavaliste jäätmete sorteerimine ja käitlemine puhastustöös.
  - Keskkonnasõbralike tövõtete rakendamine igapäevatoos, et vähendada jäätmeid.
  - Praktilised oskused jäätmete käsitlemiseks vastavalt keskkonnanõuetele.

4. Õppekeskkonna kirjeldus

Koolitus toimub kaasaegses õppekeskkonnas, kus on olemas vajalikud puhastustarvikud, -ained ja seadmed.

- Õppeklass: Varustatud vajalike visuaalsete ja praktiliste õppematerjalidega ning audiovisuaalsete seadmetega loengute ja teoreetilise õppe jaoks.
- Praktiline töökoda: Sisaldab mitmekesiseid pindu ja materjale, mida puhastada praktiliste harjutuste jaoks.
- Keskkonnasõbralike töövahendite ja ohutusvarustuse tagamine: Isikukaitsevahendid ja vajalik puhastustarvikute valik on kohapeal saadaval.

5. Kohustuslikud õppematerjalid

1. Puhastusteenindaja käsiraamat: Sisaldab töövõtteid ja töömeetodeid, mis on vajalikud kutseeksamikis valmistumisel.
2. Keskkonnasäästliku puhastustöö juhend: Praktilised juhendid keskkonnasõbralike töövõtete ja puhastusvahendite kasutamise kohta.
3. Biotsiidide kasutamise ohutusjuhend: Selgitab biotsiidide kasutamise põhimõtteid, ohutusnõudeid ja nende mõju tervisele ja keskkonnale.

6. Isiklikud õppevahendid

- Märkmik ja kirjutusvahendid: Loengutes ja praktilistes tundides märkmete tegemiseks.
- Isikukaitsevahendid: Koolitaja tagab vajadusel kindad, prillid ja muud kaitsevahendid biotsiidide kasutamise ning ohtlike materjalidega töötamise ajal.

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid. *Nõutud on vähemalt 70% kontakttundides osalemine. Kirjeldada, kuidas hinnatakse õpiväljundite saavutamist.*

1. **Osalemine vähemalt 70% kontakttundides:**
Õppija peab osalema vähemalt 70% auditoorses ja praktilistes tundides, et omandada vajalikud teoreetilised teadmised ja praktilised oskused puhastusteenindaja kutseeksami sooritamiseks.
2. **Praktiliste ja teoreetiliste ülesannete edukas sooritamine:**
Õppija peab sooritama kõik praktilised harjutused ja teoreetilised testid, mis on vajalikud õpiväljundite saavutamiseks. Hindamise eesmärk on kontrollida õppija oskust rakendada töövõtteid, kasutada puhastusvahendeid ja biotsiide ohutult ning käsitleda jäätmeid keskkonnasõbralikult.

Hindamismeetodid

1. **Praktilised ülesanded ja simulatsioonid:**
  - **Puhastustööde praktilised ülesanded:** Õppija teostab erinevaid puhastustöid, kasutades sobivaid töövõtteid ja puhastustarvikuid. Hindamisel hinnatakse töökorralduse efektiivsust, materjalide valikut ja töö tulemuse kvaliteeti.
  - **Biotsiidide ja puhastusvahendite kasutamine:** Õppija peab praktiliselt

näitama, kuidas biotsiide ja keemilisi puhastusvahendeid ohutult kasutada, järgides tervisekaitse- ja keskkonnanõudeid.

- **Jäätmekäitluse praktiline harjutus:** Õppija demonstreerib teadmisi ja oskusi jäätmete sorteerimisel ja käitlemisel vastavalt seadusandlusele ja keskkonnanõuetele.

2. Teoreetiline test või arutelu:

- **Teoreetiliste teadmiste hindamine:** Test või arutelu, mis hõlmab puhastustarvikute, töövõtete, keskkonnasäästlikkuse, biotsiidide ja jäätmekäitluse teemasid. Testi kaudu hinnatakse, kas õppija on omandanud kõik vajalikud teadmised tööohutuse ja tervisekaitse nõuetest.

Hindamiskriteeriumid

1. Praktilised ülesanded ja simulatsioonid:

- **Arvestatud (A):** Õppija suudab efektiivselt ja ohutult rakendada õpitud töövõteteid, puhastusvahendeid ja biotsiide vastavalt nõuetele. Praktilised harjutused viiakse läbi korrektselt ja tulemused vastavad töö kvaliteedile.
- **Mittearvestatud (MA):** Õppija ei suuda rakendada õpitud töövõteteid või ei järgi tööohutuse ja kvaliteedi nõudeid.

2. Teoreetiline test või arutelu:

- Õppija peab saavutama vähemalt **60% õigeid vastuseid**, et näidata oma teadmiste piisavust puhastustarvikute, tööohutuse ja keskkonnanõuete osas.

Lõputulemus

- **Hindamine on mitteeristav:** Õppija saab hindeks **A (arvestatud)** või **MA (mittearvestatud)**.
- **Tunnistus** väljastatakse õppijale, kes on täitnud kõik koolituse nõuded, sealhulgas osalenud vähemalt 70% kontakttundides ja sooritanud edukalt praktilised ja teoreetilised ülesanded.
- **Tõend** väljastatakse juhul, kui õppija on osalenud vähemalt 70% kontakttundides, kuid ei ole saavutanud kõiki õpiväljundeid.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed. *Tuua ära koolitaja(te) ees- ja perenimi ning kursuse läbiviimiseks vajalikku kompetentsust näitav kvalifikatsioon või vastav õpi- või töökogemuse kirjeldus.*

Koolituse viib läbi puhastusteeninduse valdkonna spetsialist, kellel on **puhastusteenindaja, tase 4** kutsetunnistus ja mitmeaastane töökogemus valdkonnas. Koolitajal on nii praktilised oskused puhastustööde läbiviimiseks kui ka kogemus koolitajana täiskasvanute täienduskoolitustel.

Õppekava koostaja:

Kaidi Loos

Kaidi.loos@vkok.ee

Õpetaja / täiendkoolituse spetsialist